

พัฒนาการของหลักสูตรและการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในวิทยาลัยครู
ระยะปัจจุบัน ระหว่าง
พ.ศ. 2518-2530

หลักสูตรการฝึกหัดครูที่ใช้ผลิตครู ในวิทยาลัยครูระยะปัจจุบันระหว่าง พ.ศ.2518-2530 นี้ ได้มีการพัฒนามากขึ้นเป็นลำดับมา โดยได้มีการสร้างหลักสูตรเพื่อการฝึกหัดครูขึ้นมาใหม่ และได้มีการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรการฝึกหัดครูเดิม ๆ เพื่อให้เหมาะสมกับกาลสมัยมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะเป็นเหตุมาจากสภาพทางการศึกษา เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศไทยที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ (กรมการฝึกหัดครู 2527 : 19-36) และอีกประการหนึ่ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ.2518 ขึ้นเมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2518 จึงทำให้วิทยาลัยครูสามารถผลิตครูในระดับที่สูงขึ้นจากเดิมจนถึงขั้นปริญญาตรีในสาขาวิชาการศึกษา "ครุศาสตร์บัณฑิต" ทำการวิจัย ส่งเสริมวิชาชีพและวิทยฐานะของครูอาจารย์และเจ้าหน้าที่ผู้บริหารการศึกษาทำนุบำรุงวัฒนธรรมและให้บริการทางวิชาการแก่สังคมอีกด้วย (ราชกิจจานุเบกษา 2518 : 23-43)

หลักสูตรและการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในหลักสูตรการฝึกหัดครูประเภทต่าง ๆ ที่ใช้ในวิทยาลัยครู ระยะปัจจุบันระหว่าง พ.ศ.2518-2530 มีดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระหว่าง พ.ศ.2519-2530

1.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา พ.ศ.2519

ได้เริ่มใช้เมื่อปีการศึกษา 2519 โดยกรมการฝึกหัดครูได้ปรับปรุงหลักสูตรระดับนี้ขึ้นมา เพื่อให้มีจำนวนหน่วยกิตและเวลาเรียนสอดคล้องกับระบบทวิภาค และเพื่อให้มีเนื้อหาวิชาสอดคล้องกันกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ชั้นสูง ซึ่งเป็นหลักสูตรการฝึกหัดครูของสภาการฝึกหัดครู พ.ศ.2519 ที่ได้ปรับปรุงขึ้นมาใหม่ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ.2518 ด้วย หลักสูตรฉบับนี้เป็นหลักสูตรสำหรับฝึกอบรมผู้ที่ จะทำการสอนใน

โรงเรียนชั้นประถมศึกษา รับผู้เรียนที่จบจากชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มาเรียนเป็นเวลา 2 ปีและมีความมุ่งหมายเช่นเดียวกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา พ.ศ.2508 ตามที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 6 หลักสูตรฉบับนี้กำหนดให้เรียนทั้งหมด 87 หน่วยกิต จากรายวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ใน 3 กลุ่มวิชาคือ (กรมการฝึกหัดครู 2519 : 1-63)

1. กลุ่มวิชาสามัญ มีเรียนวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา และคณิตศาสตร์
2. กลุ่มวิชาชีพครู มีเรียนวิชาการศึกษา
3. กลุ่มวิชาพิเศษ มีเรียนวิชาบังคับและวิชาเลือกจากรายวิชาต่าง ๆ ที่อยู่
อยู่ในวิชาเหล่านี้คือ วิชาเกษตรกรรม คหกรรมศาสตร์ หัตถศึกษา พละนาฏย ศิลปะ
ดนตรีศึกษา นาฏศิลป์ศึกษา บรรณารักษศาสตร์ และการสอนวิชาลูกเสือหรือการสอนวิชา
อนุภาค (ดังปรากฏอยู่ในภาคผนวก)

หลักสูตรการฝึกหัดครูฉบับนี้ ประกอบไปด้วยกลุ่มวิชาต่าง ๆ 3 กลุ่มด้วยกันตามที่ได้อ้างมาแล้วข้างต้น ซึ่งกลุ่มวิชาเหล่านี้ หลักสูตรก็ได้กำหนดให้ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรายวิชาทุกรายวิชาในกลุ่มวิชาสามัญ และกลุ่มวิชาชีพครู ทั้งนี้ก็เพราะว่าหลักสูตรต้องการให้ผู้เรียนทุกคนมีความรู้พื้นฐานที่จำเป็นแก่การดำรงชีวิตในอนาคต และสามารถนำเอาความรู้และเนื้อหาวิชาจากรายวิชาต่าง ๆ ที่จะได้เรียนจากกลุ่มวิชาสามัญไปสอนได้อีกด้วย โดยอาศัยความรู้ในเรื่องวิธีสอนกระบวนการเรียนการสอนที่ถูกต้อง จากการศึกษาที่จะให้เรียนในกลุ่มวิชาชีพครูอันจะเป็นประโยชน์และมีความจำเป็นโดยตรงต่อผู้ที่ออกไปประกอบอาชีพครู นอกจากนี้แล้วหลักสูตรก็ยังได้กำหนดให้ผู้เรียนทุกคนเรียนวิชาบังคับ และเลือกเรียนวิชาเลือกในวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในกลุ่มวิชาพิเศษอีกกลุ่มหนึ่งด้วย เพราะว่าหลักสูตรก็ยังต้องการที่จะสร้างทัศนคติในการทำงานให้แก่ผู้เรียนทุกคน และเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนวิชาสาขาต่าง ๆ ที่เขาสนใจและมีความถนัดเพื่อจะได้เป็นการเตรียมครูที่มีความรู้พิเศษที่สามารถจะไปสอนวิชาพิเศษในระดับประถมศึกษาได้ อีกทั้งยังเป็นการผลิตครูให้ตรงกับความต้องการของสังคมอีกด้วย วิชาการต่าง ๆ ที่หลักสูตรได้กำหนดไว้ในกลุ่มวิชานี้ก็มีวิชาพละนาฏยรวมอยู่ด้วยเช่นกัน ซึ่งประกอบด้วยวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ทั้งนี้ก็เพราะว่าวิชาพลศึกษาเป็นวิชาหนึ่งที่จะช่วยให้ความมุ่งหมายของกลุ่มวิชาพิเศษดังกล่าวบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ให้เป็น

อย่างคี่ ดังนั้นหลักสูตรจึงได้กำหนดให้ผู้เรียนทุกคนได้เรียนวิชาพลศึกษาเป็นวิชาบังคับส่วนหนึ่ง และอีกส่วนหนึ่งนั้นก็กำหนดไว้เป็นวิชาเลือก ซึ่งผู้เรียนจะเลือกเรียนหรือไม่ก็ได้ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม มีบุคลิกภาพที่ดี มีน้ำใจนักกีฬา มีความสามารถในการต่อสู้ป้องกันตัวได้ตามสมควร และรวมทั้งมีการปฏิบัติตนให้มีสุขภาพดีทั้งทางร่างกายและจิตใจด้วย ทั้งนี้โดยการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ด้วยการออกกำลังกายจากการเล่นกีฬาต่าง ๆ นอกจากนี้แล้วยังต้องการให้ผู้เรียนสามารถสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นและตอนปลายได้อีกด้วย ความมุ่งหมายของวิชาพลศึกษาตามที่กล่าวมานี้เป็นความมุ่งหมายที่เหมือนกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา พ.ศ.2508 ตามที่ได้กล่าวมาแล้วใน บทที่ 6 และหลักสูตรฉบับนี้ได้จัดให้เรียนวิชาแบดมินตัน กระบี่กระบอง แขนกบิล และตะกร้อ เป็นวิชาบังคับ แต่ถ้าหากว่าในรายวิชาบังคับที่กำหนดไว้นี้ วิทยาลัยครูแห่งใดไม่สามารถจัดสอนได้ ก็ให้นำเอาวิชากายบริหาร เทนนิส คาบสองมือ ยูโด ซอฟบอลและกิจกรรมเข้าจังหวะมาสอนแทนวิชาต่อวิชา ทั้งนี้ต้องไม่ซ้ำกัน นอกจากนี้ก็ยังมีจัดให้เรียนรายวิชาเลือกอีก ซึ่งได้แก่วิชาหลักการและวิธีสอนพลศึกษา กีฬา กรีฑา การจัดการแข่งขันกีฬา กีฬาเฉพาะอย่าง การบริหารการพลศึกษาในโรงเรียน และการพลศึกษาในชั้นประถม ยิ่งไปกว่านั้นแล้วหลักสูตรก็ยังได้จัดให้มีเรียนวิชาสุขศึกษา คหกรรมศาสตร์ การสอนวิชาลูกเสือ และการสอนวิชาอนุภาค ซึ่งมีความสัมพันธ์กับวิชาพลศึกษาอีกด้วย

2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ชั้นสูง ระหว่าง พ.ศ.2519-2530

2.1 หลักสูตรการฝึกหัดครู สภาการฝึกหัดครู พ.ศ.2519

ได้เริ่มใช้เมื่อปีการศึกษา 2520 โดยสภาการฝึกหัดครูได้รับปรุงหลักสูตรขึ้นตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ.2518 โดยได้คำนึงถึงความสอดคล้องกันระหว่างการพัฒนาการฝึกหัดครู กับการพัฒนาการศึกษาโดยทั่วไป และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติด้วย หลักสูตรฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือในช่วงแรกเป็นหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ชั้นสูง และช่วงหลังเป็นหลักสูตรระดับปริญญาตรี ซึ่งในแต่ละช่วงนั้นจะต้องใช้เวลาเรียนไม่น้อยกว่า 4 ภาคเรียนหรือ 2 ปี และหลักสูตรทั้งสองระดับนี้เป็นหลักสูตรที่มีความมุ่งหมายที่จะผลิตครูให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและความศรัทธาในอาชีพ มี

คุณธรรม จริยธรรม มีกิจนิสัยที่สุจริต ชยัน อุตุน ประหยัด มีนิสัยการทำงานอย่างมีหลักสัจธรรม การวธธรรม ปัญญาธรรม มีเจตจำนงที่มั่นในชาติศาสนาและพระมหากษัตริย์ เพื่อความมั่นคงของประเทศชาติ มีความเข้าใจการปฏิบัติและทัศนคติที่มีต่อการปกครองแบบประชาธิปไตย และให้เป็นผู้ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ มีความคิดสร้างสรรค์ ตระหนักในปัญหาของสังคม ตลอดจนมีทักษะและวิจรรย์ญาณในการแก้ปัญหาได้ด้วย ให้เป็นผู้เห็นคุณค่าในการรักษาเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของชาติ นอกจากนี้แล้วยังต้องการที่จะผลิตรายให้เป็นผู้ที่มีสุขนิสัยในการส่งเสริมสุขภาพทางกายและทางใจทั้งในส่วนตนและส่วนรวมอีกด้วย กล่าวโดยสรุปแล้วหลักสูตรการฝึกหัดครูของสภาการฝึกหัดครูฉบับนี้ มีเป้าหมายที่จะผลิตนักศึกษาให้เป็นคนดี เป็นครูดีและเป็นผู้มีความรู้ดีนั่นเอง แต่ ณ ที่นี้จะขอกกล่าวถึงเฉพาะหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ชั้นสูง เท่านั้น โดยรับผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากชั้น ป.กศ., ป.ป., มัธยมปีที่ 6 (ตามหลักสูตร พ.ศ.2524), ประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย หลักสูตรไม่น้อยกว่า 2 ปีหรือเทียบเท่า และกำหนดการเรียนทั้งหมดไม่น้อยกว่า 70 หน่วยกิต ตามรายวิชาต่าง ๆ ใน 3 กลุ่มวิชาคือ (สภาการฝึกหัดครู 2525 : 1-278) กลุ่มวิชาพื้นฐาน กลุ่มวิชาชีพครู และกลุ่มวิชาเฉพาะ (ดังปรากฏอยู่ในภาคผนวก)

หลักสูตรฉบับนี้ เป็นหลักสูตรการฝึกหัดครูเพื่อผลิตรายเฉพาะสาขาวิชาต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มวิชาต่าง ๆ 3 กลุ่ม ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น และมีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แกนวิชาร่วมกันหลายวิชา และมีความสืบเนื่องกันทั้งขบวนการ กล่าวคือหลักสูตรจะกำหนดให้ผู้เรียนทุกคนและทุกสาขาวิชาได้เรียนในกลุ่มวิชาพื้นฐานและกลุ่มวิชาชีพครู ซึ่งเป็นแกนในการเรียนตามหลักสูตรนี้เหมือนกัน ทั้งนี้เพราะว่าเมื่อผู้เรียนทุกคนได้เรียนรายวิชาต่าง ๆ ในกลุ่มวิชาพื้นฐานแล้วก็จะได้รับการพัฒนาให้เกิดความเจริญงอกงามในด้านปัญญาธรรม จริยธรรมและคุณธรรม มีความรอบรู้ในศิลปวิทยาการทั่วไป ที่จะเป็นการส่งเสริมให้มีบุคลิกภาพเหมาะสมแก่การเป็นครู และเป็นผู้นำที่ดีโดยจัดให้ทุกคนเรียนในรายวิชาต่าง ๆ ที่ได้แบ่งไว้ใน 5 กลุ่มวิชา คือ กลุ่มวิชาภาษา กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ และกลุ่มวิชาสร้างเสริมลักษณะนิสัย ในกลุ่มวิชาต่าง ๆ เหล่านี้ก็มีบทบาทและความมุ่งหมายแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ก็เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกลุ่มวิชาพื้นฐานได้อย่างสมบูรณ์ เช่น ความมุ่งหมายของกลุ่มวิชาสร้างเสริมลักษณะนิสัย ก็เพื่อให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ทางด้านพลานามัย และปลูกฝังกิจนิสัย

ในการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ในการค้นคว้าหาความรู้ และการประกอบงานอดิเรกเพื่ออันจะ
 เพิ่มพูนทัศนคติที่ดีต่อสัมมาอาชีพและสร้างสุขนิสัยในด้านการดำรงชีวิต โดยกำหนดให้เรียนวิชา
 ต่าง ๆ หลายวิชาด้วยกัน รวมทั้งวิชาพลานามัยซึ่งมีวิชาพลศึกษาและสุขศึกษาประกอบอยู่ด้วย
 ดังนั้นวิชาพลศึกษาก็เป็นวิชาหนึ่ง ที่หลักสูตรกำหนดไว้เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนและทุกสาขาวิชาได้
 เรียนเหมือนกันและก็ยังได้กำหนดให้มีวิชาพลศึกษาที่ผู้เรียนจะได้เลือกเรียนตามความสนใจและ
 ถนัดอีกด้วย ทั้งนี้ก็เพราะว่าวิชาพลศึกษาอาจจะเป็นวิชาหนึ่งที่มุ่งสนองต่อความมุ่งหมายของ
 กลุ่มวิชาสร้างเสริมลักษณะนิสัยได้เป็นอย่างดี โดยจัดให้เรียนวิชาพลศึกษาเบื้องต้น เป็นวิชา
 บังคับและได้จัดวิชากีฬาประเภทชุดชั้นนำ กีฬาประเภทบุคคลชั้นนำ กิจกรรมเข้าจังหวะชั้นนำ
 และนันทนาการเบื้องต้นเป็นวิชาเลือก กลุ่มวิชาแกนอีกกลุ่มหนึ่งที่หลักสูตรได้กำหนดไว้ให้ผู้เรียน
 ทุกคนและทุกสาขาวิชาได้เรียนก็คือ กลุ่มวิชาอาชีพครู ทั้งนี้ก็เพราะว่ากลุ่มวิชานี้ต้องการให้ผู้
 เรียนมีความรู้ความเข้าใจในวิธีสอน เทคนิคการสอน และสามารถนำเอาความรู้เหล่านั้นไปใช้
 ในการปฏิบัติงานทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้มีความรับผิดชอบในการอบรม
 สั่งสอนนักเรียนและผดุงเกียรติของอาชีพครูอีกด้วย โดยได้กำหนดวิชาบังคับที่ทุกคนจะต้องเรียน
 ไว้ส่วนหนึ่ง และอีกส่วนหนึ่งนั้นได้กำหนดให้มีวิชาเลือกอีกด้วย นอกจากวิชาแกนเหล่านี้แล้ว
 หลักสูตรก็ยังได้จัดให้มีการเรียนในกลุ่มวิชาเฉพาะหรือวิชาเอกและวิชาโทด้วย ทั้งนี้ก็เพื่อต้อง
 การที่จะผลิตครูเฉพาะสาขาวิชา โดยให้ผู้เรียนทุกคนได้เลือกเรียนสาขาวิชาที่ตนเองสนใจและ
 มีความถนัด อันจะเป็นการสนองความต้องการและความสามารถของแต่ละบุคคลให้มีความรู้
 ความสามารถในวิชาการนั้น ๆ ให้ลึกซึ้งและกว้างขวางยิ่งขึ้น พอที่จะนำไปสอนหรือปฏิบัติงาน
 ในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยหลักสูตรได้จัดกลุ่มวิชาเฉพาะไว้ให้ผู้เรียนได้เลือกเรียน
 3 สาขาวิชาคือ วิชาเฉพาะที่เป็นได้ทั้งวิชาเอกและวิชาโท เช่นการอนุบาลศึกษา เกษตร-
 ศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ฯลฯ วิชาเฉพาะที่เป็นวิชาเอกแบบกว้าง เช่นวิทยาศาสตร์
 ทั่วไป สังคมศึกษา ฯลฯ นอกจากนี้ก็ยังจัดให้มีวิชาเฉพาะที่เป็นวิชาเอกแบบลึก (ไม่ต้อง
 เรียนวิชาโท) และเป็นวิชาโทได้อีกด้วย เช่นดนตรี สุขศึกษาและพลศึกษา ดังนั้นวิชาพล-
 ศึกษาจึงเป็นวิชาหนึ่งที่หลักสูตรได้จัดให้เป็นวิชาเอกและวิชาโทด้วย โดยมีความมุ่งหมายเพื่อ
 ให้เป็นผู้มีความรู้ มีทักษะและมีความสามารถในกิจกรรมพลศึกษาที่จะนำไปถ่ายทอดและบริการ
 สังคมได้ สามารถนำไปสอนในโรงเรียนได้และสามารถนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำ
 วันได้ นอกจากนี้แล้วยังต้องการให้มีอัตราต่ออาชีพ ยึดมั่นในจรรยาบรรณของครูพลศึกษา

มีคุณธรรม จริยธรรม มีน้ำใจนักกีฬา รวมทั้งมีความรับผิดชอบต่อนานาชาติและมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมตามแบบวัฒนธรรมไทยอีกด้วย โดยจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ในวิชาเอกและวิชาโทพลศึกษา คือวิชาพลศึกษาภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ วิชาพลศึกษาภาคทฤษฎีที่กำหนดไว้ในส่วนใหญ่แล้วจะกำหนดให้เรียนวิชาการจัดการและการบริหารพลศึกษา ลูกเสือและอนุสาชาค การทดสอบและประเมินผลพลศึกษาเบื้องต้น นันทนาการและการอยู่ค่ายพักแรม เป็นต้น ส่วนวิชาพลศึกษาภาคปฏิบัติที่กำหนดให้เรียนทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือกคือ วิชาบังคับส่วนใหญ่จะจัดให้เรียนวิชากรีฑา 1 และกรีฑา 2 ส่วนวิชาเลือกนั้นส่วนใหญ่แล้วจะจัดให้เรียนวิชากีฬาประเภท ชุค เช่น ฟุตบอล บาสเกตบอล วอลเลย์บอล เป็นต้น นอกจากนี้แล้วหลักสูตรก็ยังได้จัดให้เรียนวิชาสุขศึกษา กหกรรมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับวิชาพลศึกษาอีกด้วย

2.2 หลักสูตร ป.กศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษา พ.ศ.2524 (กรมการฝึกหัดครู)

ได้ใช้เมื่อปีการศึกษา 2524 โดยกรมการฝึกหัดครูได้ปรับปรุงหลักสูตรนี้ขึ้นมา เพื่อใช้เฉพาะผลิตครูสายการประถมศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ชั้นสูง เท่านั้น ทั้งนี้เนื่องมาจากว่า เมื่อกรมการฝึกหัดครูได้พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรการฝึกหัดครู สภาการฝึกหัดครู ทุกหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรประถมศึกษา และมีธยมศึกษาในปี พ.ศ. 2524 แล้ว แต่ด้วยข้อจำกัดบางประการทางเศรษฐกิจของประเทศในขณะนั้น จึงทำให้กรมการฝึกหัดครูมีความจำเป็นที่จะต้องผลิตครูเฉพาะสายการประถมศึกษาขึ้นมาด้วย และประจวบกับในปีเดียวกันนั้น กรมการฝึกหัดครูได้มีหน้าที่รับผิดชอบในการยกร่างหลักการวัตถุประสงค์โครงสร้าง รายชื่อวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผล และองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรที่จะปรับปรุงขึ้นมาใหม่ เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของคณะอนุกรรมการอำนวยการโครงการปรับปรุงหลักสูตรการฝึกหัดครู ที่คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้แต่งตั้งขึ้นมาโดยมีอธิการกรมการฝึกหัดครู (นายพนอม แก้วกำเนิด) เป็นประธานอนุกรรมการ หลักสูตรที่กำลังปรับปรุงใหม่ตามที่กล่าวมานี้ ก็คือ หลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา (2 ปีและ 4 ปี) สาขาวิชาการศึกษา พ.ศ.2524 ดังนั้นในขณะที่กรมการฝึกหัดครูกำลังปรับปรุงหลักสูตรดังกล่าวอยู่ ในขณะเดียวกันนั้นก็ได้ปรับปรุงหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ชั้นสูง สายประถมศึกษา พ.ศ.2524 ขึ้นมาด้วย โดยอาศัยหลักการ

โครงสร้าง และวัตถุประสงค์ ตามหลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา (2 ปีและ 4 ปี) สาขา วิชาการศึกษา พ.ศ.2524 ทุกประการ กล่าวคือหลักสูตรฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ของการ ผลิศจุฬรประดมศึกษาดังนี้ เพื่อให้เป็นผู้ที่มีเจตคติต่อการปฏิบัติงานครูในระดับประถมศึกษาและมี ศรัทธาในอาชีพครู มีคุณธรรม มีจริยธรรมของครูประถมศึกษาและมีความสามารถนำความรู้ และเทคนิคไปใช้ในการปฏิบัติงานสอนและการอบรมให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพทุกวิชา มีความ สามารถในการปกครอง ณะแนวและจัดกิจกรรมให้แก่ักเรียนได้ มีความสามารถในการ ทำงานด้านธุรการของโรงเรียนและงานด้านธุรการเกี่ยวกับการสอนและมีความสามารถในการ ทัศนสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้ดีขึ้นทั้งสิ่งแวดล้อมทางกายและทางวิชาการ เพื่อให้เป็น ผู้ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ มีความคิดสร้างสรรค์ตลอดจนมีทักษะและวิจารณญาณในการแก้ปัญหา เพื่อให้เป็นผู้ที่เข้าใจ สนับสนุนและมีส่วนร่วมในการปกครองแบบประชาธิปไตย ยึดมั่นใน สถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ นอกจากนี้แล้วก็เพื่อให้เป็นผู้ที่มีสุขนิสัยที่ส่งเสริม สุขภาพทางกายและใจ ทั้งในส่วนตนและส่วนรวมอีกด้วย โดยรับผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาจาก ชั้น ป.กศ., ป.ป., มัธยมปีที่ 6 (ตามหลักสูตร พ.ศ.2524), ประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย หลักสูตรไม่น้อยกว่า 2 ปี หรือเทียบเท่า และกำหนดให้เรียนทั้งหมด 75 หน่วยกิตตามประเภท ของประสบการณ์ต่าง ๆ ซึ่งจัดไว้เป็น "หน่วย" (เทียบเท่ารายวิชา) "ชุด" "กลุ่ม" และ "หมวด" ใน 6 งานคือ (โครงการปรับปรุงหลักสูตรการฝึกหัดครู 2525 : 300-322) งานสอน งานกิจการนักเรียน งานแนะแนว งานธุรการ งานพัฒนาสังคม งานพัฒนาคน และรวมทั้งการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้วย (ดังปรากฏอยู่ในภาคผนวก)

หลักสูตรการฝึกหัดครูฉบับนี้ เป็นหลักสูตรเพื่อผลิตครูสาขาวิชา การประถมศึกษาโดยเฉพาะ โดยมีส่วนประกอบของหลักสูตรซึ่งจัดเป็นประสบการณ์ใหญ่ ๆ 6 งาน ตามที่กล่าวมาแล้ว และกำหนดให้ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนในงานทั้ง 6 งานนี้เหมือนกัน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสร้างสมรรถภาพของครูประถมศึกษาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และงานทั้งหมดนี้อาจจะกล่าว ได้ว่างานสอนเป็นประสบการณ์ที่มีความสำคัญมากงานหนึ่งก็ได้ เพราะเหตุว่าหลักสูตรต้องการ ให้ผู้เรียนทุกคนได้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับหลักการสอน จิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการ เรียนการสอน หลักประถมศึกษาและรวมถึงการมีทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนใน กลุ่มประสบการณ์ต่างๆ ตามหลักสูตรประถมศึกษาด้วย ดังนั้นงานสอนตามหลักสูตรฉบับนี้จึง กำหนดให้ผู้เรียนทุกคนได้เรียนรู้ประสบการณ์ต่าง ๆ ใน 2 หมวดคือ หมวดเตรียมความพร้อม

สำหรับสอน และหมวดการสอน นอกจากจะได้แบ่งประสบการณ์เป็นหมวดแล้ว ก็ยังได้แบ่ง ประสบการณ์ต่าง ๆ ออกเป็นส่วนย่อย ๆ อีกด้วย คือเป็นกลุ่ม จากกลุ่มก็ไปเป็นชุด และ จากชุดก็ไปเป็นหน่วย ซึ่งหน่วยตามที่กล่าวนี้เทียบเท่ากับรายวิชา และเป็นระดับที่เล็กที่สุด ส่วนในงานหนึ่ง ๆ นั้นไม่จำเป็นต้องมีระดับเท่ากัน แต่จำเป็นจะต้องมีระดับหน่วยทุกงาน เช่น หมวดการสอน ก็มีกลุ่มต่าง ๆ ที่กำหนดให้ผู้เรียนทุกคนได้เรียนก็คือกลุ่มทักษะ กลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย และกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ทั้งนี้ก็เพื่อ ให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์กว้างขวางยิ่งขึ้นไปอีก โดยเฉพาะกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย หลักสูตรได้กำหนดให้ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนทุกหน่วยที่อยู่ในกลุ่มนี้ ซึ่งมีหน่วยพลศึกษาอยู่ด้วย เพราะ ว่ากลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยนั้นมีจุดประสงค์ที่จะให้ผู้เรียนทุกคนได้สร้างสมรรถภาพของครูประ ถมศึกษา ในด้านความรู้ เทคนิควิธีและคุณลักษณะและเจตคติเกี่ยวกับจริยศึกษา ศิลปะศึกษา คนตรีนาฏศิลป์ พลศึกษา และการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ทั้งนี้เพื่อสามารถนำไป สอนตามหลักสูตรประถมศึกษาได้ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อีกด้วย และการ กำหนดให้ผู้เรียนทุกคนได้เรียนหน่วยพลศึกษาตามหลักสูตรนี้ด้วยนั้น ก็เพื่อต้องการให้ผู้เรียนมี ความรู้ในด้านการพลศึกษา มีเทคนิควิธีในด้านการเล่นกีฬา การเลือกกิจกรรมให้ทุกคนเรียน เนื้อหาวิชา ดังนี้คือ ความหมายและความสำคัญของพลศึกษาที่มีต่อชีวิตและสังคม หลักการ ออกกำลังกาย คุณธรรมการกีฬา การเคลื่อนไหวเบื้องต้น กิจกรรมเข้าจังหวะ เกมเบื้องต้น เกมนำ กรีฑา ประเภทลู่วิ่งและลาน กีฬาประเภทบุคคลและประเภททีม หลักการนันทนาการ กิจกรรมนันทนาการทางการออกกำลังกาย ยิมนาสติกส์ขั้นพื้นฐาน การป้องกันและ รักษาการบาดเจ็บทางกีฬา โดยให้เน้นการฝึกปฏิบัติ ยิ่งไปกว่านั้นแล้วหลักสูตรนี้ก็ยังคงให้จัดให้ เรียนชุดสุขศึกษา ชุดวิทยาศาสตร์ และหน่วยโภชนาการการศึกษาเพื่อชุมชน ซึ่งมีความสัมพันธ์ กับวิชาพลศึกษาอีกด้วย

3. หลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา ครุศาสตรบัณฑิต 2 ปี ระหว่าง พ.ศ.2519-2530

3.1 หลักสูตรการฝึกหัดครู สภาการฝึกหัดครู พ.ศ.2519

เริ่มใช้ในปีการศึกษา 2520 พร้อมกันกับหลักสูตรระดับ ป.กศ. ชั้นสูง ซึ่งเป็นหลักสูตรช่วงแรกในหลักสูตรการฝึกหัดครูของสภาการฝึกหัดครู พ.ศ.2519 ดังที่ได้กล่าว

มาแล้ว แต่หลักสูตรระดับปริญญาตรีนี้เป็นหลักสูตรช่วงหลัง ทั้งนี้ได้อาศัยความเป็นมา หลักการ ความมุ่งหมาย และโครงสร้างของหลักสูตรร่วมกัน หลักสูตรระดับปริญญาตรี ระบุเรียนที่สำเร็จการศึกษาจากชั้น ป.กศ. ชั้นสูง, ป.ม., พ.ม., ปวส. หรือเทียบเท่า และกำหนดให้เรียนทั้งหมดไม่น้อยกว่า 65 หน่วยกิต จากรายวิชาต่างๆ ที่กำหนดไว้ใน 4 กลุ่มวิชาคือ (สภาการฝึกหัดครู 2525 : 7-278) กลุ่มวิชาพื้นฐาน กลุ่มวิชาชีพครู กลุ่มวิชาเฉพาะ และกลุ่มวิชาเลือกอื่น ๆ (ดังปรากฏอยู่ในภาคผนวก)

ดังนั้นหลักสูตรฉบับนี้จึงเป็นหลักสูตรเพื่อผลิตครูเฉพาะสาขาวิชาในระดับปริญญาตรีเช่นเดียวกับหลักสูตรระดับ ป.กศ. ชั้นสูง โดยกำหนดกลุ่มวิชาแกนไว้เช่นเดิม คือ กลุ่มวิชาพื้นฐานและกลุ่มวิชาชีพครู และก็ยังได้กำหนดกลุ่มวิชาเลือกอื่น ๆ เพิ่มขึ้นมาอีกกลุ่มหนึ่งด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนทุกสาขาวิชาได้มีโอกาสเลือกเรียนวิชาที่ตนสนใจ และถนัดเพิ่มมากขึ้น และเนื่องจากว่าหลักสูตรทั้งสองระดับนี้เป็นหลักสูตรการฝึกหัดครู สภาการฝึกหัดครู พ.ศ.2519 ฉบับเดียวกันจึงได้อาศัยความเป็นมา หลักการ ความมุ่งหมายและโครงสร้างของหลักสูตรร่วมกันดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ดังนั้นความมุ่งหมายของกลุ่มวิชาพื้นฐาน กลุ่มวิชาชีพครู กลุ่มวิชาเฉพาะ การแบ่งกลุ่มวิชาเฉพาะออกเป็น 3 สาขาและความมุ่งหมายของวิชาเอก-วิชาโทพลศึกษา ก็ยังคงใช้ร่วมกันอีกด้วย แต่จะมีความแตกต่างกันไปบ้างก็เพียงแต่รายละเอียดปลีกย่อยบางอย่างเท่านั้น โดยเฉพาะวิชาพลศึกษาในกลุ่มวิชาต่าง ๆ เช่น วิชาพลศึกษาในกลุ่มวิชาสร้างเสริมลักษณะนิสัยของกลุ่มวิชาพื้นฐานนั้น ก็ยังคงกำหนดรายวิชาไว้เช่นเดิม เพียงแต่หลักสูตรจัดไว้ให้เป็นวิชาเลือกเท่านั้น ส่วนวิชาพลศึกษาในกลุ่มวิชาชีพครูได้กำหนดให้เรียนวิชาวิธีสอนวิชาเอก (พลศึกษา) และวิชาวิธีสอนวิชาโท (พลศึกษา) ซึ่งในหลักสูตรระดับ ป.กศ. ชั้นสูงไม่ได้กำหนดไว้ และในส่วนของวิชาเฉพาะนั้น หลักสูตรก็ยังได้กำหนดให้วิชาพลศึกษาเป็นสาขาวิชาเฉพาะสาขาหนึ่งโดยจัดให้เป็นสาขาวิชาเอกแบบเล็ก (ไม่ต้องเรียนวิชาโท) และเป็นวิชาโทอยู่เช่นเดิม แต่หลักสูตรวิชาเอกพลศึกษาในระดับปริญญาตรีนี้ได้แบ่งออกเป็น 2 แบบ ทั้งนี้เพราะว่าต้องการให้ผู้เรียนที่จบจากระดับ ป.กศ. ชั้นสูง สาขาวิชาอื่น ๆ ที่มีความสนใจ และถนัดได้มีโอกาสเลือกเรียนวิชาเอกพลศึกษาได้ทัดเทียมกัน คือแบบที่ 1 เป็นหลักสูตรสำหรับผู้จบ ป.กศ. ชั้นสูง วิชาเอกพลศึกษา ตามหลักสูตรการฝึกหัดครูของสภาการฝึกหัดครู พ.ศ.2519 และแบบที่ 2 เป็นหลักสูตรสำหรับผู้จบ ป.กศ. ชั้นสูง วิชาเอกอื่น ๆ แต่อย่างไรก็ดีหลักสูตรวิชาเอกพลศึกษาดังกล่าวและหลักสูตร

วิชาโทพลศึกษา ตามหลักสูตรฉบับนั้น หลักสูตรส่วนใหญ่จะกำหนดให้เรียนวิชาพลศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ดังนั้น วิชาพลศึกษาภาคทฤษฎี จะกำหนดให้เรียนวิชาวิทยาศาสตร์ การเคลื่อนไหว กายวิภาคและสรีรวิทยา บรรดิกการทางพลศึกษา สรีรการออกกำลังกาย การจัดและบริหารการพลศึกษา การรักษาและป้องกันการบาดเจ็บทางกีฬา นันทนาการและการอยู่ค่ายพักแรม การทดสอบและประเมินผลพลศึกษา เป็นต้น และในส่วนของวิชาพลศึกษาภาคปฏิบัตินั้นก็กำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือก ซึ่งวิชาบังคับหลักสูตรส่วนใหญ่จะกำหนดให้เรียนวิชากรีฑา กิจกรรมเข้าจังหวะ แอควมิตัน ตะกร้อและเชกตะกร้อ แขนกบด และกระบี่กระบอง เป็นต้น และให้เรียนวิชาเลือกคือ วิชากีฬาประเภทชุด นอกจากนี้แล้ว ก็ยังกำหนดให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนวิชาต่าง ๆ ในหมวดวิชาเลือกเสรีอีก ซึ่งได้แก่วิชามวยสากล มวยไทย ยูโด กายบริหาร วายน้ำ ยิมนาสติกส์ โมเคอร์นคานซ์ ซอกกี จักรยาน ยิงธนู กอล์ฟ โบว์ลิง ไอกิโด ฯลฯ อีกทั้งหลักสูตรฉบับนี้ก็ยังจัด ให้ผู้เรียนทุกคนทุกสาขาวิชาได้เลือกเรียนวิชาจากกลุ่มวิชาเลือกอื่น ๆ อีกด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนทุกคน มีโอกาสได้เลือกเรียนในวิชาที่ตนสนใจและถนัดเพิ่มมากขึ้น โดยกำหนดให้วิชาทุกวิชาที่มีอยู่ในหลักสูตรนี้เป็นวิชาในกลุ่มวิชาเลือกอื่น ๆ ทั้งสิ้น แต่การเลือกเรียนวิชาต่าง ๆ ในกลุ่มวิชานี้จะต้องไม่ซ้ำกับวิชาที่เคยเรียนมาแล้ว ยิ่งไปกว่านี้แล้วหลักสูตรก็ยังได้จัดให้เรียนวิชาสุขศึกษา กหกรรมศาสตร์และวิชาวิทยาศาสตร์ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับวิชาพลศึกษาอีกด้วย

3.2 หลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา (2 ปี) สาขาวิชาการประถมศึกษา พ.ศ.2524 (สภาการศึกษาแห่งชาติ)

ได้ใช้เมื่อปีการศึกษา 2524 โดยกรมการฝึกหัดครูได้ทำหน้าที่ปรับปรุงหลักสูตรฉบับนี้ขึ้นมาเพราะเนื่องมาจากว่ากระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรประถมศึกษาและหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.2521 ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2520 ไปแล้วนั้น ทำให้สถาบันผลิตครูต่าง ๆ ตระหนักถึงความจำเป็นที่ต้องปรับปรุงหลักสูตรการฝึกหัดครูประถมศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรประถมศึกษาฉบับใหม่ ดังนั้นคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ จึงได้มีโครงการปรับปรุงหลักสูตรการฝึกหัดครูขึ้นมาด้วยเช่นกัน โดยได้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่ง เรียกว่าอนุกรรมการอำนวยการปรับปรุงหลักสูตรการฝึกหัดครู ซึ่งประกอบไปด้วยคณบดีคณะครุศาสตร์และคณะศึกษาศาสตร์ของมหาวิทยาลัย

ต่าง ๆ รองอธิบดีของกรมต่าง ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการ และเจ้าหน้าที่ระดับสูงจากหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตครู ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างหลักสูตรประถมศึกษาและที่เกี่ยวข้องกับการใช้ครู โดยมีอธิบดีกรมการฝึกหัดครู (นายพนอม แก้วกำเนิด) เป็นประธานอนุกรรมการอำนวยการ คณะอนุกรรมการอำนวยการชุดนี้ มีหน้าที่กำหนดนโยบายในการปรับปรุงหลักสูตรการฝึกหัดครู หน่วยงานใช้ครู และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อให้การผลิตครูประถมศึกษาของหน่วยงานทั้งปวงมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นมาตรฐานเดียวกัน เมื่อคณะอนุกรรมการอำนวยการได้กำหนดนโยบายขึ้นมาแล้ว กรมการฝึกหัดครูก็ได้แต่งตั้งคณะพัฒนาหลักสูตรขึ้นมาคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่ยกร่างหลักการ วัตถุประสงค์ โครงสร้าง รายชื่อวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผล และองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นหลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา (2 ปี) สาขาวิชาการประถมศึกษา พ.ศ.2524 และหลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา (4 ปี) สาขาวิชาการประถมศึกษา พ.ศ.2524 จึงได้ถูกสร้างขึ้นตามเหตุผลดังกล่าวข้างต้น และพร้อมกันนี้กรมการฝึกหัดครูก็ได้สร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ชั้นสูง สายการประถมศึกษา พ.ศ.2524 ขึ้นมาอีกด้วย ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว แต่ ณ ที่นี้จะขอกล่าวถึงเฉพาะแต่เพียงหลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา (2 ปี) สาขาวิชาการประถมศึกษา พ.ศ.2524 เท่านั้น หลักสูตรฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ เช่นเดียวกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ชั้นสูงสายการประถมศึกษา พ.ศ.2524 ตามที่ได้กล่าวมาแล้วทุกประการ และเป็นหลักสูตรที่จัดไว้สำหรับผู้เรียนที่จบระดับ ป.กศ. ชั้นสูง วิชาเอกอื่น ๆ กำหนดเวลาเรียน 2 ปี และจะต้องเรียนเป็นจำนวนหน่วยกิตทั้งหมดตลอดหลักสูตรเท่าใดนั้น จะขึ้นอยู่กับพื้นฐานเดิมของผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งหลักสูตรได้กำหนดไว้โดยเฉพาะแล้ว เช่น ผู้เรียนที่จบ ป.กศ. ชั้นสูง วิชาเอกพลศึกษา จะต้องเรียนทั้งหมดระหว่าง 83-87 หน่วยกิต ผู้ที่จบ ป.กศ. ชั้นสูง วิชาเอกสุขศึกษาจะต้องเรียนทั้งหมดระหว่าง 81-85 หน่วยกิต เป็นต้น โดยกำหนดให้เรียนจากประสบการณ์ต่างๆ ที่จัดไว้เป็น "หน่วย" "ชุด" "กลุ่ม" และ "หมวด" ใน 3 งานคือ (โครงการปรับปรุงหลักสูตรการฝึกหัดครู 2525 : 1-282) งานสอน งานแนะแนว งานบริหารและพัฒนา และรวมทั้งการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้วย (ดังปรากฏอยู่ในภาคผนวก)

จากการที่ได้กล่าวมาแล้วในหลักสูตร ป.กศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษา พ.ศ.2524 ว่าได้อาศัยหลักการ วัตถุประสงค์และโครงสร้างของหลักสูตรปริญญาตรี

ทางการศึกษา (2 ปี) สาขาวิชาการประถมศึกษาฉบับนี้ทุกประการ ดังนั้นหลักสูตรฉบับนี้ก็เป็นหลักสูตรการฝึกหัดครูเพื่อผลิตครูสาขาวิชาการประถมศึกษาโดยเฉพาะเช่นกัน แต่เป็นการผลิตครูในระดับที่สูงกว่า คือระดับปริญญาตรี และหลักสูตรฉบับนี้ได้กำหนดประสบการณ์ต่างๆ ไว้ในระดับประสบการณ์ที่ใหญ่ที่สุดเพียง 3 งานเท่านั้น ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่หลักสูตรต้องการให้ผู้เรียนสาขาวิชานี้ทุกคนได้เรียนรู้ เหมือนกันทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างสมรรถภาพของครูประถมศึกษาในระดับปริญญาตรีให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และเฉพาะในส่วนของงานสอนนั้น ก็ได้แบ่งระดับของประสบการณ์จากหมวดเป็นกลุ่ม จากกลุ่มเป็นชุด และจากชุดก็เป็นหน่วย ซึ่งเทียบเท่ากับรายวิชาอีกเช่นกัน แต่งานสอนตามหลักสูตรฉบับนี้ได้กำหนดไว้เพียงหมวดการสอนหมวดเดียวเท่านั้น และหมวดการสอนก็แบ่งประสบการณ์ย่อยไว้เช่นเดิม คือมีกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย และหน่วยพลศึกษาอยู่ด้วย ดังนั้นหลักสูตรฉบับนี้ได้กำหนดให้ผู้เรียนสาขาวิชานี้ทุกคนได้เรียนหน่วยพลศึกษาเหมือนกันเช่นเดิมอีกด้วย โดยมีเนื้อหาวิชาของหน่วยพลศึกษา จุดประสงค์ของกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย จุดประสงค์ของหน่วยพลศึกษาและหน่วยประกอบอื่นๆ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับหน่วยพลศึกษา เช่นเดียวกับกับหลักสูตร ป.กศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษา พ.ศ.2524 ทุกประการ

อนึ่งหลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา (2 ปี) สาขาวิชาการประถมศึกษา พ.ศ.2524 (สภาการศึกษาแห่งชาติ) ฉบับนี้ บางวิทยาลัยครูก็เปิดสอน เช่น วิทยาลัยครูเชียงรายและวิทยาลัยครูลำปาง บางวิทยาลัยครูก็ไม่เปิดสอน เช่นวิทยาลัยครูเชียงใหม่และวิทยาลัยครูอุตรดิตถ์ เป็นต้น (คู่มือการสมัครสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อสหวิทยาลัยล้านนา 2529 : 2-4)

3.3 หลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา (ค.บ.2 ปี) สำหรับผู้ที่สำเร็จ ป.กศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษา พ.ศ.2527 (กรมการฝึกหัดครู)

เริ่มใช้ในปีการศึกษา 2527 โดยกรมการฝึกหัดครูได้สร้างหลักสูตรนี้ขึ้นมาเพื่อให้เป็นหลักสูตรสำหรับผู้จบ ป.กศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษาเท่านั้น ทั้งนี้เพราะว่าหลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา (2 ปี) สาขาวิชาการประถมศึกษา พ.ศ.2524 ตามที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นเป็นหลักสูตรสำหรับผู้จบ ป.กศ. ชั้นสูง วิชาเอกอื่นๆ จึงทำให้ผู้จบตามหลักสูตร ป.กศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษา พ.ศ.2524 ที่กรมการฝึกหัดครูได้สร้างขึ้น

มานั้นจะไม่สามารถเรียนต่อในระดับปริญญาตรีในสายเดียวกันได้ ดังนั้นกรมการฝึกหัดครูจึงได้จัดการเรียนการสอน ระดับปริญญาตรีทางการศึกษา (ค.บ.2 ปี) สำหรับผู้ที่สำเร็จ ป.กศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษาโดยเฉพาะขึ้นมาเพื่อให้สามารถเรียนต่อเนื่องกันได้ ส่วนการสร้างหลักสูตรฉบับนี้ได้อาศัยหลักการวัตถุประสงค์และโครงสร้างของหลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา (2 ปี) สาขาวิชาการประถมศึกษา พ.ศ.2524 ทุกประการอีกเช่นเดียวกัน โดยกำหนดให้เรียนทั้งหมด 70 หน่วยกิตในประสบการณ์ต่างๆ ที่จัดไว้เป็น "หน่วย" (เทียบเท่ารายวิชา) "ชุด" "กลุ่ม" และ "หมวด" ใน 6 งาน คือ (กรมการฝึกหัดครู 2527 : 1-22) งานสอน งานกิจการนักเรียน งานแนะแนว งานธุรการ งานพัฒนาสังคม งานพัฒนาตน รวมทั้งการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และประเภทประสบการณ์เลือกเสรีด้วย (ดังปรากฏอยู่ในภาคผนวก)

ดังนั้นจึงพอสรุปได้ว่าหลักสูตรฉบับนี้เป็นหลักสูตรการฝึกหัดครูเพื่อผลิตครูสาขาวิชาการประถมศึกษาในระดับปริญญาตรีต่อจากหลักสูตร ป.กศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษา พ.ศ.2524 โดยตรงและก็ยังคงจะกำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ต่างๆ เช่น เดิมในงาน 6 งานดังกล่าว ทั้งนี้โดยมีจุดประสงค์และลักษณะการจัดแบ่งระดับของประสบการณ์ที่ยังคงจะเหมือนเดิมอยู่อีกด้วย แต่ทั้งนี้หน่วยผลศึกษาที่จัดไว้ในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยนั้น หลักสูตรฉบับนี้ให้กำหนดไว้ให้ผู้เรียนสาขาวิชานี้ได้เลือกเรียนเป็นวิชาเลือกเสรี ซึ่งผู้เรียนที่มีความสนใจ และมีความถนัดในด้านนี้ก็จะได้มีโอกาสได้เลือกเรียนต่อไป โดยกำหนดให้เรียนในเนื้อหาวิชาดังนี้ การฝึกปฏิบัติกิจกรรมเข้าจังหวะ เกมเบื้องต้น การเคลื่อนไหวเบื้องต้น เกมนำ กริยาประหลาดและลาน กีฬาประเภทบุคคลและประเภททีม ยิมนาสติกขั้นพื้นฐาน การป้องกันและรักษาการบาดเจ็บทางกีฬา กิจกรรมเข้าจังหวะเน้นวัฒนธรรมไทย การบริหารประกอบดนตรี และการแปรชบวน นอกจากนี้แล้วหลักสูตรก็ยังกำหนดให้เรียนชุดสุขศึกษา ชุดวิทยาศาสตร์และหน่วยโภชนาการการศึกษาเพื่อชุมชน ซึ่งมีความสัมพันธ์กับหน่วยผลศึกษาอยู่เช่น เดิมอีกด้วย

4. หลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา ครุศาสตร์บัณฑิต 4 ปี ระหว่าง พ.ศ. 2524-2530

4.1 หลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา (4 ปี) สาขาวิชาการศึกษา
พ.ศ. 2524 (สภาการศึกษาแห่งชาติ)

เริ่มใช้เมื่อปีการศึกษา 2524 พร้อมกับหลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา (2 ปี) สาขาวิชาการศึกษา พ.ศ. 2524 ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว ทั้งนี้ก็เพราะว่า หลักสูตรทั้งสองฉบับนี้เป็นหลักสูตรที่เกิดขึ้นมาจากโครงการปรับปรุงหลักสูตรการฝึกหัดครูของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติเช่นเดียวกันและได้มีการดำเนินการในการปรับปรุงหลักสูตรมาพร้อมกันจากคณะกรรมการอำนวยการโครงการปรับปรุงหลักสูตรการฝึกหัดครู และคณะพัฒนาหลักสูตรชุดเดียวกันอีกด้วย ดังนั้นหลักสูตรทั้งสองฉบับนี้จึงได้มีเหตุผลของความเป็นมา หลักการ วัตถุประสงค์ และโครงสร้างของหลักสูตรเหมือนกัน แต่หลักสูตรฉบับนี้ได้กำหนดให้เป็นหลักสูตร 4 ปี โดยรับผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาจากชั้น ป.กศ., ป.ป., มัธยมศึกษาปีที่ 6 (ตามหลักสูตร พ.ศ. 2524), ประโยชน์มัธยมศึกษาตอนปลาย หลักสูตรไม่น้อยกว่า 2 ปี หรือเทียบเท่า และจะต้องเรียนจากประเภทประสบการณ์ต่างๆ ใน 6 งาน คือ (โครงการปรับปรุงหลักสูตรการฝึกหัดครู 2525 : 1-322) งานสอน งานกิจการนักเรียน งานแนะแนว งานธุรการ งานพัฒนาสังคม งานพัฒนาตน รวมทั้งการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และประเภทประสบการณ์เลือกเสรีด้วย (ดังปรากฏอยู่ในภาคผนวก)

ดังนั้น จึงขอสรุปได้ว่า หลักสูตรฉบับนี้เป็นหลักสูตรการฝึกหัดครูเพื่อผลิตครูสาขาวิชาการศึกษาโดยเฉพาะอีกหลักสูตรหนึ่ง แต่เป็นหลักสูตรที่กำหนดเวลาเรียนไว้ 4 ปี และการจัดประเภทประสบการณ์เพื่อให้ผู้เรียนสาขาวิชานี้ได้เรียนเหมือนกันทุกคนก็คงยังจะเป็นไปในลักษณะเดียวกันกับหลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา (ค.บ. 2 ปี) สำหรับผู้สำเร็จหลักสูตร ป.กศ. ชั้นสูง สายประถมศึกษา พ.ศ. 2527 ทั้งนี้เนื่องจากว่าหลักสูตรได้กำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในประสบการณ์ต่างๆ ใน 6 งาน เหมือนกันดังที่ได้กล่าวมาแล้ว และการแบ่งประสบการณ์ย่อยจากงานไปเป็นหมวด จากหมวดไปเป็นกลุ่ม จากกลุ่มไปเป็นชุด และจากชุดไปเป็นหน่วยนั้นก็คงจะเป็นไปในลักษณะเดียวกันอีกเช่นกัน ทั้งนี้ก็เพราะว่าหลักสูตรได้กำหนดให้ผู้เรียนสาขาวิชานี้ทุกคนได้เรียนหน่วยพลศึกษาซึ่งได้รับการจัดไว้ใน

เรียนการสอนของกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยอยู่ด้วย โดยมีจุดประสงค์ของกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยจุดประสงค์ของหน่วยพลศึกษา เนื้อหาวิชาสำหรับการเรียนการสอนในหน่วยพลศึกษา และรวมทั้งหน่วยประกอบอื่นๆ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับวิชาพลศึกษาเช่นเดียวกันกับหลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา (2 ปี) สาขาวิชาการประถมศึกษา พ.ศ. 2524 ทุกประการอีกด้วย

อนึ่งหลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา (4 ปี) สาขาวิชาการประถมศึกษา พ.ศ. 2524 (สภาการศึกษาแห่งชาติ) บางวิทยาลัยครูก็เปิดสอนและบางวิทยาลัยครูก็ไม่เปิดสอนเช่นเดียวกันกับหลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา (2 ปี) สาขาวิชาการประถมศึกษา พ.ศ. 2524 (สภาการศึกษาแห่งชาติ) และหลักสูตรทั้ง 2 ฉบับนี้บางวิทยาลัยครูก็เปิดสอนทั้ง 2 หลักสูตร เช่นวิทยาลัยครูเชียงราย และวิทยาลัยครูลำปาง เป็นต้น (คู่มือการสมัครสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อสหวิทยาลัยล้านนา 2529 : 2-4)

4.2 หลักสูตรการฝึกหัดครูระดับปริญญาตรี สภาการศึกษา พ.ศ. 2524

ได้ใช้เมื่อปีการศึกษา 2524 โดยกรมการฝึกหัดครูได้ปรับปรุงมาจากหลักสูตรการฝึกหัดครู สภาการศึกษา พ.ศ. 2519 ทั้งนี้ก็เพราะว่าหลักสูตรการฝึกหัดครู พ.ศ. 2519 นี้ได้ใช้มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2520 แล้ว และในระหว่างนั้นสภาพของสังคมและนโยบายการศึกษาหลายประการได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นต้นว่ากระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรประถมศึกษา และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 นอกจากนี้ก็ยังได้ประกาศใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 อีกด้วย ดังนั้นกรมการฝึกหัดครูจึงได้ปรับปรุงหลักสูตรดังกล่าว ซึ่งเป็นหลักสูตร 2 ช่วง คือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ชั้นสูงช่วงหนึ่ง กับระดับปริญญาครุศาสตร์บัณฑิตอีกช่วงหนึ่งให้เป็นหลักสูตรที่เรียนติดต่อกันจนจบปริญญาตรีครุศาสตร์บัณฑิตได้ในช่วงเดียว หลักสูตรฉบับนี้ก็คือ หลักสูตรการฝึกหัดครูระดับปริญญาตรี สภาการศึกษา พ.ศ. 2524 นั้นเอง และหลักสูตรฉบับนี้ก็ยังคงมีความมุ่งหมายของหลักสูตรเช่นเดียวกับหลักสูตรการฝึกหัดครูของสภาการศึกษา พ.ศ. 2519 อยู่เช่นเดิมทั้งนี้เพราะว่าหลักสูตรทั้งสองฉบับมีเป้าหมายของการผลิตครูเหมือนกันคือผลิตนักศึกษาให้เป็นคนดี เป็นครูดี และเป็นผู้มีความรู้ดี โดยรับผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาจากชั้น ป.กศ., ป.ป., มัธยมศึกษาปีที่ 6 (ตามหลักสูตร พ.ศ. 2524), ประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย หลักสูตรไม่น้อยกว่า 2 ปี หรือเทียบเท่า และกำหนดให้เรียนทั้งหมดระหว่าง 140-146 หน่วยกิต

ทั้งนี้จะขึ้นอยู่กับการจัดหลักสูตรในกลุ่มวิชาเฉพาะ ซึ่งกำหนดหน่วยกิตไว้ไม่เท่ากัน และได้จัดการเรียนการสอนไว้ใน 4 กลุ่มคือ (สภาการฝึกหัดครู 2525 : 1-533) กลุ่มวิชาพื้นฐานทั่วไป กลุ่มวิชาชีพครู กลุ่มวิชาเฉพาะ และกลุ่มวิชาเลือกอื่นๆ (ดังปรากฏอยู่ในภาคผนวก)

ดังนั้นจึงพอสรุปได้ว่า หลักสูตรฉบับนี้ เป็นหลักสูตรการฝึกหัดครู สำหรับผลิตครูสอนวิชาเฉพาะสาขาในระดับปริญญาตรี 4 ปี โดยกำหนดให้ผู้เรียนทุกคนและทุกสาขาวิชาได้เรียนรู้ในรายวิชาต่างๆ เช่นเดียวกับหลักสูตรระดับปริญญาตรีในหลักสูตรการฝึกหัดครูของสภาการฝึกหัดครู พ.ศ. 2519 ทั้งนี้เพราะว่าหลักสูตรได้กำหนดให้ผู้เรียนทุกคนได้เรียนรู้ในกลุ่มวิชา 4 กลุ่ม ตามที่กล่าวมาแล้วเช่นกันและรวมไปถึงวิชาพลศึกษาที่จัดไว้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาสร้างเสริมลักษณะนิสัย ที่หลักสูตรได้กำหนดให้ผู้เรียนทุกคนและทุกสาขาวิชาได้เรียนเหมือนกันอีกด้วย เพราะว่าหลักสูตรได้กำหนดให้มีเรียนวิชาพลศึกษาเบื้องต้น กีฬาประเภทชุดชั้นนำ กีฬาประเภทบุคคลชั้นนำและกิจกรรมเข้าจังหวะชั้นนำอยู่ด้วย ส่วนการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาชีพครูก็เช่นเดียวกัน ทั้งนี้ก็เพราะว่าหลักสูตรได้กำหนดให้เรียนวิชาวิธีสอนวิชาเอก (พลศึกษา) และวิชาวิธีสอนวิชาโท (พลศึกษา) อยู่ด้วยอีกเหมือนกัน สำหรับการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาเฉพาะนั้นก็เช่นกันหลักสูตรก็ยังคงจัดวิชาพลศึกษาไว้เป็นวิชาเอกพลศึกษาและวิชาโทพลศึกษาอยู่ด้วยเช่นเดิม โดยกำหนดหลักสูตรวิชาเอกพลศึกษาไว้ 3 แบบด้วยกันคือ แบบที่ 1 วิชาเอก 1 วิชาโท 1 วิชา แบบที่ 2 วิชาเอก 1 วิชาโท 2 วิชา และแบบสุดท้ายคือ วิชาเอกแบบกว้างหรือวิชาเอกแบบลึก ทั้งนี้เพื่อให้วิทยาลัยครูแต่ละแห่งสามารถเลือกเปิดแบบใดก็ได้ตามความพร้อมของวิทยาลัย และตามความต้องการของชุมชนหรือท้องถิ่นที่วิทยาลัยตั้งอยู่ แต่อย่างไรก็ดี การจัดการเรียนการสอนในวิชาเอกพลศึกษาและวิชาโทพลศึกษา ตามหลักสูตรฉบับนี้นั้นหลักสูตรส่วนใหญ่ได้กำหนดให้เรียนวิชาพลศึกษาภาคทฤษฎีคือ กายวิภาคและสรีรวิทยา การรักษาและการป้องกันการบาดเจ็บทางกีฬา หลักและวิธีการฝึกกีฬา การจัดและบริหารการพลศึกษา วิทยาศาสตร์การเคลื่อนไหวการทดสอบและการประเมินผลพลศึกษา ส่วนวิชาพลศึกษาภาคปฏิบัตินั้น หลักสูตรส่วนใหญ่จะจัดให้เรียนวิชา กรีฑา แบดมินตัน ยิมนาสติกส์ ตะกร้อและเซปักตะกร้อ เทเบิลเทนนิส กิจกรรมเข้าจังหวะ แอโรบิกบอล กระบี่กระบอง เกมเบ็ดเตล็ด ฟุตบอล รักบี้ฟุตบอล (เฉพาะชาย) เนตบอล (เฉพาะหญิง) บาสเกตบอลและวอลเลย์บอล นอกจากนี้แล้วก็ยังกำหนดให้มีเรียนวิชาเลือก

ต่างๆ อีก เช่นรายวิชาเลือกหมวด ก. มีวิชาผู้ฝึกและกรรมการกีฬากรีฑา ผู้ฝึกและกรรมการกีฬาฟุตบอล ผู้ฝึกและกรรมการกีฬาบาสเกตบอล ฯลฯ และรายวิชาเลือกหมวด ข. (กิจกรรมเสรี) มีวิชามวยไทย กายบริหาร ยูโด เทนนิส โมเคอร์นคานซ์ ซอฟท์บอล ยิงธนู กอล์ฟ โบว์ลิ่ง จักรยาน ไอกิโด ฯลฯ อีกทั้งหลักสูตรฉบับนี้ก็ยังได้จัดให้ผู้เรียนทุกคนและทุกสาขาวิชาได้เลือกเรียนในกลุ่มวิชาเลือกอื่นๆ อีกด้วย เพราะหลักสูตรต้องการที่จะส่งเสริมความสนใจและความถนัดของผู้เรียนให้ได้เรียนวิชาต่างๆ เพิ่มมากขึ้น โดยกำหนดให้วิชาทั้งหมดในหลักสูตรฉบับนี้เป็นวิชาในกลุ่มวิชาเลือกอื่นๆ แต่ทั้งนี้การเลือกเรียนวิชาในกลุ่มนี้จะต้องไม่ซ้ำกับวิชาที่เคยเรียนมาแล้ว และยิ่งไปกว่านี้ หลักสูตรก็ยังจัดให้เรียนวิชาสู่ศึกษา กหกรรมศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับวิชาพลศึกษาอีกด้วย

นอกจากหลักสูตรและการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในหลักสูตรการฝึกหัดครู ประเภทต่างๆ ที่อยู่ในระบบตามที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น กรมการฝึกหัดครู สังกัดกระทรวงศึกษาธิการก็ยังมีหลักสูตรสำหรับการส่งเสริมวิทยฐานะครูที่อยู่นอกระบบเพื่อใช้ในการสอบวิชาชุดครูประเภทต่างๆ และใช้ในการอบรมครูประจำการอีกด้วย ซึ่งหลักสูตรเหล่านี้บางหลักสูตรก็เป็นหลักสูตรเฉพาะสำหรับการส่งเสริมวิทยฐานะครูโดยตรง บางหลักสูตรก็ได้กำหนดไว้ในระเบียบการเลื่อนวิทยฐานะครู และบางหลักสูตรก็ได้กำหนดให้ใช้ร่วมกับหลักสูตรการฝึกหัดครูของโรงเรียนฝึกหัดครูด้วย เช่นหลักสูตรครูมัธยม ร.ศ. 126 (พ.ศ. 2450) หลักสูตรครูมัธยม ร.ศ. 128 (พ.ศ. 2452) หลักสูตรวิสามัญศึกษา (หลักสูตรครูมูล, ประถม, มัธยม) ร.ศ. 130 (พ.ศ. 2454) ระเบียบการเลื่อนวิทยฐานะครู พ.ศ. 2471 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา พ.ศ. 2508 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ชั้นสูง พ.ศ. 2510 และหลักสูตรการฝึกหัดครู สภาการฝึกหัดครู พ.ศ. 2519 และหลักสูตรเหล่านี้ก็ได้จัดให้มีการเรียนการสอนหรือการอบรม และการสอบวิชาพลศึกษาอยู่ด้วยทั้งสิ้น ซึ่งพอที่จะกล่าว โดยสรุปได้ดังนี้

1. การสอบวิชาชุดครูมูล

1.1 หลักสูตรวิสามัญศึกษา (หลักสูตรครูมูล) ร.ศ. 130 (พ.ศ. 2454)

จัดให้มีวิชากายบริหารเป็นวิชาหนึ่งของการสอบวิชาชุดครูมูล ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรนี้ สำหรับให้ครูหญิงได้มีโอกาสเลื่อนวิทยฐานะเป็นครูพิเศษมูล (พ.) ได้ (กรมราชบัณฑิต

ร.ศ. 130 : 7 ; กรมศึกษาธิการ ร.ศ. 130 : 54)

2. การสอบวิชาชุดครูประถม

2.1 หลักสูตรวิชาสามัญศึกษา (หลักสูตรครูประถม) ร.ศ. 130 พ.ศ. 2454) จัดให้มีวิชากายบริหารและวิชาหัดแถวเป็นวิชาหนึ่งของการสอบวิชาชุดครูประถม ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรนี้ สำหรับให้ครูหญิงได้มีโอกาสเลื่อนวิทยฐานะสูงขึ้นเป็นครูพิเศษประถม (พ.ป.) ได้ (กรมราชบัณฑิต พ.ศ. 130 : 17 ; กรมศึกษาธิการ ร.ศ. 130 : 64-65)

2.2 ระเบียบการเลื่อนวิทยฐานะครู พ.ศ. 2471 จัดให้มีวิชาการพลศึกษา (ประกอบด้วย 1. ตัดคนส่วนห้อยโหน 2. ญูญิตสู 3. มวยฝรั่ง มวยไทย ฟันดาบ 4. ลูกเสือ) และวิชาการทหารชั้นนายกอง เป็นวิชาเลือกวิชาหนึ่งในหลักสูตรฉบับนี้ สำหรับให้ครูที่ไม่มีประกาศนียบัตรและครูประกาศนียบัตรมูล ได้เลือกสอบเพื่อเลื่อนวิทยฐานะเป็นครูประกาศนียบัตรประถมได้ (กระทรวงธรรมการ 2472 : 4-11)

2.3 หลักสูตรวิชาชุดครูพิเศษวิชาการศึกษา (พ.กศ.) พ.ศ. 2505 (ชุดพลศึกษา) จัดให้เป็นชุดวิชาหนึ่งในหลักสูตรนี้ และจัดเป็นชุดวิชาเลือก โดยมีการอบรมเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 360 ชั่วโมง และเมื่อสิ้นสุดการอบรมก็ให้มีการสอบด้วย วิชาต่างๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือวิชาพลศึกษา (ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ) และวิธีสอนพลศึกษา วิชาพลศึกษาภาคทฤษฎีได้แก่วิชาความถนัดของพลศึกษา ลักษณะของผู้ที่จะสอนและฝึกพลศึกษา และการจัดพลศึกษาในชั้นประถมศึกษา วิชาพลศึกษาภาคปฏิบัติได้แก่ กายบริหารและการเล่นเบ็ดเตล็ด การเล่นเข้าจังหวะ การเล่นที่นำไปสู่กีฬาใหญ่ การเล่นเพื่อทดสอบตนเอง และกีฬาต่างๆ (ให้เลือกอย่างน้อย 2 ประเภท) เช่น ฟุตบอล บาสเกตบอล ซอฟท์บอล ตะกร้อ กรีฑา ว่ายน้ำ แบดมินตัน เป็นต้น สำหรับวิธีสอนพลศึกษา มีเรียน ความมุ่งหมาย ความสัมพันธ์ระหว่างวิชาพลศึกษากับวิชาอื่น วิธีสอน อุปกรณ์การสอนและการวัดผล ทั้งนี้ก็เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในด้านการพลศึกษา เช่น สามารถเล่นกีฬาได้ คำเนนการพลศึกษาในโรงเรียนได้ ตัดสินกีฬาได้ และสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนได้ นอกจากนี้ ก็ยังเป็นการส่งเสริมวิทยฐานะครูให้สูงขึ้นอีกด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ 2505 : 1-6; กองส่งเสริมวิทยฐานะครู กรมการฝึกหัดครู 2505 : 1-2)

3. หลักสูตรวิชาชุดक्रमมัธยม

3.1 หลักสูตรक्रमมัธยม ร.ศ. 126 (พ.ศ. 2450) และหลักสูตรक्रमมัธยม ร.ศ. 128 (พ.ศ. 2452) เปิดสอนที่สามัคยาจารย์สมาคมในเวลาเย็น โดยจัดให้มีการเรียนและสอบวิชาการทหารเป็นวิชาเลือกในหลักสูตรนี้ ซึ่งมีความมุ่งหมายเพื่อให้ครูประจำการมีความรู้ความสามารถสอนนักเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาได้ และเพื่อเป็นการส่งเสริมวิทยฐานะเป็นครูพิเศษมัธยม (พ.ม.) ให้อีกด้วย (วิทยาสาร 2450 : 512-514 ; กรมศึกษาธิการ ร.ศ. 128 : 33-36)

3.2 หลักสูตรวิชาสามัญศึกษา (หลักสูตรक्रमมัธยม) ร.ศ. 130 (พ.ศ. 2454) จัดให้มีวิชาการทหารชั้นนายกอง ยิมนาสติกส์ ญูญิตสู และฟุตบอล เป็นวิชาเลือกในหลักสูตรนี้ เพื่อการสอบสำหรับให้เลื่อนวิทยฐานะเป็นครูพิเศษมัธยม (พ.ม.) ให้อีก (กรมราชบัณฑิต ร.ศ. 130 : 19 ; จรรยา มิลินทร์ 2523 : 131)

3.3 หลักสูตรวิชาชุดครูพิเศษมัธยม (พ.ม.) ชุดพลศึกษา จัดไว้เป็นชุดวิชาเลือกในหลักสูตรนี้ และจัดให้มีการอบรมเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 360 ชั่วโมง หลังจาการอบรมเสร็จสิ้นแล้วก็จัดให้มีการสอบด้วย วิชาต่างๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแบ่งออกเป็น 3 ภาค คือ ภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และภาควิธีสอน ภาคทฤษฎี มีเรียน วิชาพลศึกษา (ประวัติหลักการพลศึกษา กายวิภาคและสรีรวิทยา หลักวิทยาศาสตร์ว่าด้วยการเคลื่อนไหว และการจัดการพลศึกษาในโรงเรียน) วิชาสุขศึกษาและสวัสดีศึกษา (สุขศาสตร์ในโรงเรียน สุขภาพส่วนบุคคลและชุมชน สวัสดีศึกษา และโภชนาศาสตร์) และวิชานันทนาการ (การจัดนันทนาการ) ภาคปฏิบัติ มีเรียน วิชาพลศึกษา (กรีฑา ฟุตบอล บาสเกตบอล เกมเล่นเบ็คเตล็ค แชนด์บอล วอลเลย์บอล) วิชา นันทนาการ (กิจกรรมเข้าจังหวะ) และวิชาปฐมพยาบาล สำหรับภาควิธีสอนนั้นก็ได้จัดให้เรียนวิธีสอนพลศึกษาและวิธีสอนสุขศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในด้านการพลศึกษา สามารถเล่นได้ ตัดสินใจได้ ดำเนินการจัดกิจกรรมและสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนได้ นอกจากนี้ก็ยังเป็นการส่งเสริมวิทยฐานะครูอีกด้วย (กองส่งเสริมวิทยฐานะครู กรมการฝึกหัดครู 2521 : 1-7)

อนึ่งหลักสูตรการสอบวิชาชุดक्रमูล และวิชาชุดครูประถมได้เลิกจัดสอบแล้วตั้งแต่ปี พ.ศ. 2504 เป็นต้นมา (กรมการฝึกหัดครู 2522 : 85-86) แต่หลักสูตรวิชาชุดครูประกาศนียบัตรพิเศษวิชาการศึกษา (พ.กศ.) และหลักสูตรวิชาชุดครูพิเศษมัธยม (พ.ม.) ยังคงใช้อยู่ในปัจจุบันนี้

นอกจากนี้แล้วกรมการฝึกหัดครู สังกัดกระทรวงศึกษาธิการก็ยังมีโครงการอื่นๆ สำหรับการส่งเสริมวิทยฐานะครูอีกด้วย โดยจัดและดำเนินการสอนในเวลาเย็น หรือวันเสาร์ และวันอาทิตย์ ด้วยการใช้หลักสูตรเหมือนกับนักศึกษาภาคปกติทุกประการ เช่น โครงการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ชั้นสูง (ป.กศ. ชั้นสูง) นอกเวลาสำหรับบุคคลภายนอก (ภาคค่ำ) ซึ่งเริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2511 ใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา พ.ศ. 2508 และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ชั้นสูง พ.ศ. 2510 โครงการนี้ได้เลิกไปเมื่อปี พ.ศ. 2522 (Niched Suntornpithug 1979 : 25) อีกทั้งยังมีโครงการให้การศึกษาและฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการอีกด้วย โดยมีความมุ่งหมายเพื่อเพิ่มพูนสมรรถภาพทางการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการให้สูงขึ้น ด้วยการใช้หลักสูตรการฝึกหัดครูของสภาการฝึกหัดครู พ.ศ. 2519 ทุกประการ และหลักสูตรนี้ได้เริ่มใช้ในโครงการนี้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521 เป็นต้นมา (สภาการฝึกหัดครู 2525 : 373-376)

สรุปผลการวิเคราะห์

โดยสรุปแล้ว หลักสูตรและการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในหลักสูตรการฝึกหัดครูระยะปัจจุบัน ระหว่าง พ.ศ. 2518-2530 มีหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา พ.ศ. 2519 หลักสูตรการฝึกหัดครูของสภาการฝึกหัดครู พ.ศ. 2519 (ระดับ ป.กศ. ชั้นสูง และระดับ ค.บ. 2 ปี) หลักสูตรการฝึกหัดครู ระดับปริญญาตรีของสภาการฝึกหัดครู พ.ศ. 2524 (ค.บ. 4 ปี) หลักสูตร ป.กศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษา พ.ศ. 2524 (กรมการฝึกหัดครู) หลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา (ค.บ. 2 ปี) สำหรับผู้สำเร็จ ป.กศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษา พ.ศ. 2527 (กรมการฝึกหัดครู) หลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา (2 ปี) สาขาวิชาการประถมศึกษา พ.ศ. 2524 (สภาการศึกษาแห่งชาติ) และหลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา (4 ปี) สาขาวิชาการประถมศึกษา พ.ศ. 2524 (สภา-

การศึกษาแห่งชาติ) ซึ่งแต่ละหลักสูตรเหล่านี้ ก็ได้จัดให้มีวิชาพลศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรทั้งสิ้น โดยมีความมุ่งหมายของวิชาพลศึกษาในหลักสูตรดังกล่าวแล้วทุกหลักสูตร มุ่งเพื่อให้ผู้เรียนมีร่างกายแข็งแรง มีสุขภาพดีและสามารถสอนวิชาพลศึกษาได้ วิชาพลศึกษานี้ อาจจะเรียกชื่อแตกต่างกันไปเช่น บางหลักสูตรเรียกว่า วิชาพลศึกษา วิชาเอกพลศึกษา วิชาโทพลศึกษา วิธีสอนวิชาเอก (พลศึกษา) วิธีสอนวิชาโท (พลศึกษา) หลักการและวิธีสอนพลศึกษา กีฬา กรีฑา การจัดการแข่งขันกีฬา กีฬาเฉพาะอย่าง การบริหารพลศึกษาในโรงเรียน การพลศึกษาในชั้นประถมหรือหน่วยพลศึกษา บางหลักสูตรถือเป็นส่วนหนึ่งของวิชาพลานามัย ซึ่งอยู่ในกลุ่มวิชาพิเศษ หรืออยู่ในกลุ่มวิชาสร้างเสริมลักษณะนิสัยของกลุ่มวิชาพื้นฐาน บางหลักสูตรก็ถือเป็นส่วนหนึ่งของวิชาการศึกษา ซึ่งอยู่ในกลุ่มวิชาชีพครู และบางหลักสูตรก็ยังถือเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาเลือกอื่นๆ หรือกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยอีกด้วย ส่วนกิจกรรมพลศึกษาที่สอนในหลักสูตรเหล่านี้ มีกิจกรรมที่สำคัญคือ วิชาพลศึกษาเบื้องต้น วิธีสอนวิชาเอก (พลศึกษา) วิธีสอนวิชาโท (พลศึกษา) สรีรกายวิภาควิทยา สรีรวิทยาการออกกำลังกาย วิทยาศาสตร์การเคลื่อนไหว การทดสอบและประเมินผลพลศึกษา การจัดการแข่งขันกีฬา หลักการและวิธีสอนพลศึกษา การบริหารพลศึกษาในโรงเรียน ความหมายและความสำคัญของพลศึกษาที่มีต่อชีวิตและสังคม หลัก การออกกำลังกาย คุณธรรมการกีฬา การเคลื่อนไหวเบื้องต้น หลักการนันทนาการ การป้องกันและรักษา การบาดเจ็บทางกีฬา แพดมินตัน กระบี่กระบอง แอ่นดัมบอล ตะกร้อ กายบริหาร เทนนิส คานสองมือ ยูโด ซอฟท์บอล มวยไทย มวยสากล โมเตอร์นแดนซ์ กอล์ฟ โบว์ลิง และ ไอกีโด ดังรายละเอียดในตารางที่ 4

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 ตารางสรุปผลการวิเคราะห์หลักสูตรแต่ละประเภทที่ได้ระบุความมุ่งหมายของวิชาพลศึกษาและประเภทของกิจกรรม
 ระบุปัจจุบัน ระหว่าง พ.ศ.2518-2530

ความมุ่งหมายเพื่อให้ร่างกายแข็งแรงมีสุขภาพดี		ความมุ่งหมายเพื่อให้สามารถสอนวิชาพลศึกษาได้		ความมุ่งหมายเพื่อให้ร่างกายแข็งแรงมีสุขภาพดี และสามารถสอนวิชาพลศึกษาได้	
หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน	หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน	หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน
				1. หลักสูตรประกาศ นียบัตรวิชาการศึกษา พ.ศ.2519	- กลุ่มวิชาพิเศษ -พลานามัย บังคับให้เรียนวิชา แถมมินตัน กระบี่กระ บอง แอ่นคับอล ตะกร้อ (ถ้าวิทยาลัยครูใดไม่ สามารถจัดสอนวิชาดัง กล่าวได้ให้ใช้วิชาเหล่า นี้แทนคือ กายบริหาร เทนนิส คาบสองมือ ยูโด ซอฟท์บอล หรือกิจกรรม เข้าจังหวะ) และให้เลือก

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ความมุ่งหมายเพื่อให้ร่างกายแข็งแรงมีสุขภาพดี		ความมุ่งหมายเพื่อให้สามารถสอนวิชาพลศึกษาได้		ความมุ่งหมายเพื่อให้ร่างกายแข็งแรงมีสุขภาพดี และสามารถสอนวิชาพลศึกษาได้	
หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน	หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน	หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน
				<p>2. หลักสูตรการฝึกหัดครู สภาการฝึกหัดครู พ.ศ.2519 (ระดับ ป.ศศ. ชั้นสูง)</p>	<p>เรียนวิชา หลักการและวิธีสอนพลศึกษา กีฬา กรีฑา การจัดการแข่งขันกีฬา กีฬาเฉพาะอย่าง การบริหารพลศึกษาในโรงเรียน และการพลศึกษาในชั้นประถมศึกษา</p> <p>- กลุ่มวิชาพื้นฐาน -กลุ่มวิชาเสริม</p> <p>ลักษณะนิสัย พละนามัย จัดให้เรียนวิชาพลศึกษาคือ พลศึกษาเบื้องต้น กีฬาประเภทชุก</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ความมุ่งหมายเพื่อให้ร่างกายแข็งแรงมีสุขภาพดี		ความมุ่งหมายเพื่อให้สามารถสอนวิชาผลศึกษาได้		ความมุ่งหมายเพื่อให้ร่างกายแข็งแรงมีสุขภาพดี และสามารถสอนวิชาผลศึกษาได้	
หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน	หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน	หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน
					<p>ชั้นนำ กีฬาประเภทบุคคล</p> <p>ชั้นนำ กิจกรรมเข้าจังหวะ</p> <p>ชั้นนำ และนันทนาการ</p> <p>เบื้องต้น</p> <p>- กลุ่มวิชาชีพครู</p> <p>การศึกษา จัดให้เรียน</p> <p>วิธีสอนวิชาเอกและวิธีสอน</p> <p>วิชาโท เป็นวิชาเลือก</p> <p>- กลุ่มวิชาเฉพาะ</p> <p>วิชาเอกพลศึกษาและ</p> <p>วิชาโทพลศึกษา มีกิจ-</p> <p>กรรมที่สำคัญคือ การจัด</p> <p>การและบริหารการพล-</p> <p>ศึกษา การทดสอบและการ</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ความมุ่งหมายเพื่อให้ร่างกายแข็งแรงมีสุขภาพดี		ความมุ่งหมายเพื่อให้สามารถสอนวิชาพลศึกษาได้		ความมุ่งหมายเพื่อให้ร่างกายแข็งแรงมีสุขภาพดี และสามารถสอนวิชาพลศึกษาได้	
หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน	หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน	หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน
				<p>3. หลักสูตรการฝึกหัดครู สาขาการฝึกหัดครู พ.ศ.2519 (ระดับ ก.บ. 2 ปี)</p>	<p>ประเมินผลพลศึกษา กรีฑา ฟุตบอล บาสเกตบอล วอลเลย์บอล ยูโด มวยไทย มวยสากล ยิมนาสติก โม-เคอร์เนตันซ์ กอล์ฟ โบว์-ลิ่ง ไอ้กิกโต เป็นต้น</p> <p>- กลุ่มวิชาพื้นฐาน</p> <p>-กลุ่มวิชาสร้างเสริมลักษณะนิสัย</p> <p>พละนามัย จัดให้เรียนวิชาพลศึกษา คือพลศึกษาเบื้องต้น กีฬาประเภทชุดชั้นนำ กีฬาประเภทบุคคล</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ความมุ่งหมายเพื่อให้ร่างกายแข็งแรงมีสุขภาพดี		ความมุ่งหมายเพื่อให้สามารถสอนวิชาพลศึกษาได้		ความมุ่งหมายเพื่อให้ร่างกายแข็งแรงมีสุขภาพดี และสามารถสอนวิชาพลศึกษาได้	
หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน	หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน	หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน
					<p>ชั้นนำ กิจกรรมเข้าจังหวะ</p> <p>ชั้นนำ และนันทนาการ</p> <p>เบื้องต้น</p> <p>- กลุ่มวิชาชีพครู</p> <p>การศึกษา จัดให้เรียน</p> <p>วิธีสอนวิชาเอกและวิธี</p> <p>สอนวิชาโท (พลศึกษา)</p> <p>เป็นวิชาบังคับ</p> <p>- กลุ่มวิชาเฉพาะ</p> <p>วิชาเอกพลศึกษา จัด</p> <p>หลักสูตรเป็น 2 แบบคือ</p> <p>แบบที่ 1 สำหรับผู้จบ</p> <p>ป.กศ.ชั้นสูง วิชาเอกพล-</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ความมุ่งหมายเพื่อให้ร่างกายแข็งแรงมีสุขภาพดี		ความมุ่งหมายเพื่อให้สามารถสอนวิชาพลศึกษาได้		ความมุ่งหมายเพื่อให้ร่างกายแข็งแรงมีสุขภาพดี และสามารถสอนวิชาพลศึกษาได้	
หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน	หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน	หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน
					ศึกษา แบบที่ 2 สำหรับผู้จบ ป.กศ. ชั้นสูง วิชาเอกอื่น และจัดเป็นวิชาโทพลศึกษาด้วย อย่างไรก็ตามวิชาเอกพลศึกษาทั้ง 2 แบบ และวิชาโทพลศึกษาตามหลักสูตรนี้ มีกิจกรรมที่สำคัญคือ การจัดและบริหารการพลศึกษา การทดสอบและการประเมินผลพลศึกษา วิทยาศาสตร์การเคลื่อนไหว สรีรวิทยาการออกกำลังกาย กรีฑา ฟุตบอล บาสเกตบอล วอล-

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ความมุ่งหมายเพื่อให้ร่างกายแข็งแรงมีสุขภาพดี		ความมุ่งหมายเพื่อให้สามารถสอนวิชาพลศึกษาได้		ความมุ่งหมายเพื่อให้ร่างกายแข็งแรงมีสุขภาพดี และสามารถสอนวิชาพลศึกษาได้	
หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน	หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน	หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน
				<p>4. หลักสูตรการฝึกหัดครูระดับปริญญาตรี สภาการฝึกหัดครู พ.ศ.2524 (ค.บ. 4 ปี)</p>	<p>เลย์บอล ยูโด มวยไทย มวยสากล ยิมนาสติกส์ โมเคอร์นคานซ์ กอล์ฟ โบว์ลิ่ง ไอกีโด เป็นต้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มวิชาพื้นฐานทั่วไป - กลุ่มวิชาสร้างเสริมลักษณะนิสัย <p>พลศึกษา จัดให้เรียน พลศึกษาเบื้องต้น กีฬา ประเภทชุดชั้นนำ กีฬาประเภทบุคคลชั้นนำ และ กิจกรรมเข้าจังหวะชั้นนำ</p> <ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มวิชาชีพครู

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ความมุ่งหมายเพื่อให้ร่างกายแข็งแรงมีสุขภาพดี		ความมุ่งหมายเพื่อให้สามารถสอนวิชาพลศึกษาได้		ความมุ่งหมายเพื่อให้ร่างกายแข็งแรงมีสุขภาพดี และสามารถสอนวิชาพลศึกษาได้	
หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน	หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน	หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน
					<p>การศึกษา จัดให้เรียนวิธีสอนวิชาเอก และวิธีสอนวิชาโท (พลศึกษา) เป็นวิชาบังคับ</p> <p>- กลุ่มวิชาเฉพาะ</p> <p>วิชาเอกพลศึกษา จัดหลักสูตรเป็น 3 แบบ คือ</p> <p>แบบแรกเรียนวิชาเอก 1 วิชา วิชาโท 1 วิชา แบบที่ 2 เรียนวิชาเอก 1 วิชา วิชาโท 2 วิชา แบบสุดท้าย เรียนวิชาเอกแบบลึก และจัดให้เป็นวิชาโทพลศึกษาด้วย แต่อย่างไร</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ความมุ่งหมายเพื่อให้ร่างกายแข็งแรงมีสุขภาพดี		ความมุ่งหมายเพื่อให้สามารถสอนวิชาพลศึกษาได้		ความมุ่งหมายเพื่อให้ร่างกายแข็งแรงมีสุขภาพดี และสามารถสอนวิชาพลศึกษาได้	
หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน	หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน	หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน
					กีฬา วิชาเอกพลศึกษาทั้ง 3 แบบและวิชาโทพลศึกษา จัดกิจกรรมที่สำคัญคือ การจัดการและการพลศึกษา การทดสอบและ การประเมินผลพลศึกษา วิทยาศาสตร์การเคลื่อนไหว สรีรวิทยาการออกกำลังกาย ภายวิภาคและ สรีรวิทยาการรักษาและ ป้องกันการบาดเจ็บทาง การกีฬา กรีฑา ฟุตบอล บาสเกตบอล วอลเลย์บอล ยูโด มวยไทย มวยสากล

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ความมุ่งหมายเพื่อให้ร่างกายแข็งแรงมีสุขภาพดี		ความมุ่งหมายเพื่อให้สามารถสอนวิชาพลศึกษาได้		ความมุ่งหมายเพื่อให้ร่างกายแข็งแรงมีสุขภาพดี และสามารถสอนวิชาพลศึกษาได้	
หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน	หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน	หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน
				<p>5. หลักสูตร ป.กศ. ชั้นสูงสายการประถม ศึกษา พ.ศ.2524 (กรรมการฝึกหัดครู)</p>	<p>ยิมนาสติกส์ โมเคอร์น คานซ์ กอล์ฟ โบวลิ้ง ไอกิโค เป็นต้น - กลุ่มวิชาเลือกอื่นๆ จัดให้วิชาพลศึกษาทุกรายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรนี้ เป็นวิชาเลือกอื่นๆ ทั้งสิ้น - หมวดการสอน -กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย หน่วยพลศึกษา ความหมายและความสำคัญของพลศึกษาที่มีต่อชีวิตและ</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ความมุ่งหมายเพื่อให้ร่างกายแข็งแรงมีสุขภาพดี		ความมุ่งหมายเพื่อให้สามารถสอนวิชาพลศึกษาได้		ความมุ่งหมายเพื่อให้ร่างกายแข็งแรงมีสุขภาพดี และสามารถสอนวิชาพลศึกษาได้	
หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน	หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน	หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน
				6. หลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา	สังคม หลักการออกกำลังกาย คุณธรรมการกีฬา การเคลื่อนไหวเบื้องต้น กิจกรรมเข้าจังหวะ เกม เบื้องต้น เกมนำ กีฬา กีฬาประเภทบุคคลและทีม หลักการนันทนาการ กิจกรรม นันทนาการทางการ ออกกำลังกาย ยิมนาสติก ขั้นพื้นฐาน การป้องกันและรักษาการบาดเจ็บทางกีฬา เน้นการปฏิบัติ - หมวดการสอน กลุ่มสร้างเสริมลักษณะ

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ความมุ่งหมายเพื่อให้ร่างกายแข็งแรงมีสุขภาพดี		ความมุ่งหมายเพื่อให้สามารถสอนวิชาพลศึกษาได้		ความมุ่งหมายเพื่อให้ร่างกายแข็งแรงมีสุขภาพดี และสามารถสอนวิชาพลศึกษาได้	
หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน	หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน	หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน
				(ค.บ. 2 ปี) สำหรับ ผู้สำเร็จ ป.กศ.ชั้นสูง สายการประถมศึกษา พ.ศ.2527 (กรม การฝึกหัดครู)	นิสัย หน่วยพลศึกษาภาค ปฏิบัติ การฝึกปฏิบัติ กิจกรรมเข้าจังหวะ เกม เบื่องตัน การเคลื่อนไหว เบื่องตัน เกมนำ กรีฑา กีฬาประเภทบุคคลและทีม ยิมนาสติกขั้นพื้นฐาน การ ป้องกันและรักษาการบาดเจ็บทางกีฬา กิจกรรม เข้าจังหวะเน้นวัฒนธรรม ไทย กายบริหารประกอบ ดนตรี และการแปรชบวน

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ความมุ่งหมายเพื่อให้ร่างกายแข็งแรงมีสุขภาพดี		ความมุ่งหมายเพื่อให้สามารถสอนวิชาพลศึกษาได้		ความมุ่งหมายเพื่อให้ร่างกายแข็งแรงมีสุขภาพดี และสามารถสอนวิชาพลศึกษาได้	
หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน	หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน	หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน
				7. หลักสูตรปริญญาตรี ตรีทางการศึกษา (2 ปี) สาขาวิชาการประ ถมศึกษา พ.ศ.2524 (สภากาการศึกษาแห่ง ชาติ)	- หมวดการสอน -กลุ่มสร้างเสริมลักษณะ นิสัย หน่วยพลศึกษา หลักการพลศึกษา (ความหมายและความ สำคัญของพลศึกษาที่มีต่อ ชีวิตและสังคม หลักการ ออกกำลังกายและคุณธรรม การกีฬา) การเคลื่อนไหว เบื้องต้น กิจกรรมเข้า จังหวะ เกม (เกมเบ้อง ตันและเกมนำ) กีฬา ประเภทลู่วิ่งและลาน กีฬา

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ความมุ่งหมายเพื่อให้ร่างกายแข็งแรงมีสุขภาพดี		ความมุ่งหมายเพื่อให้สามารถสอนวิชาพลศึกษาได้		ความมุ่งหมายเพื่อให้ร่างกายแข็งแรงมีสุขภาพดี และสามารถสอนวิชาพลศึกษาได้	
หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน	หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน	หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน
				8. หลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา (4 ปี) สาขาวิชาการประถมศึกษา พ.ศ. 2524 (สภากาการศึกษาแห่ง	ประเภทเดี่ยวและทีม นันทนาการ (หลักการนันทนาการและกิจกรม นันทนาการทางการออก กำลังกาย) ยิมนาสติกชั้น พื้นฐาน และการป้องกัน และรักษาการบาดเจ็บทาง กีฬา -หมวดการสอน -กลุ่มสร้างเสริมลักษณะ นิสัย หน่วยพลศึกษา จัดกิจกรรมการเรียน การสอน เช่นเดียวกับหลัก

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ความมุ่งหมายเพื่อให้ร่างกายแข็งแรงมีสุขภาพดี		ความมุ่งหมายเพื่อให้สามารถสอนวิชาพลศึกษาได้		ความมุ่งหมายเพื่อให้ร่างกายแข็งแรงมีสุขภาพดี และสามารถสอนวิชาพลศึกษาได้	
หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน	หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน	หลักสูตรการฝึกหัดครู	กิจกรรมการเรียนการสอน
				ชาติ)	สูตรปริญญาตรีทางการศึกษา (2 ปี) สาขาวิชาการประถมศึกษา พ.ศ. 2524 (สภาการศึกษาแห่งชาติ) ทุกประการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 4 แสดงว่ามีหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา พ.ศ. 2519 หลักสูตรการฝึกหัดครู สภาการศึกษา พ.ศ. 2519 (ระดับ ป.กศ. ชั้นสูง และระดับ ค.บ. 2 ปี) หลักสูตรการฝึกหัดครูระดับปริญญาตรี สภาการศึกษา พ.ศ. 2524 (ค.บ. 4 ปี) หลักสูตร ป.กศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษา (ค.บ. 2 ปี) สำหรับผู้สำเร็จ ป.กศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษา พ.ศ. 2527 -(กรมการฝึกหัดครู) หลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา (2 ปี) สาขาวิชาการประถมศึกษา พ.ศ. 2524 (สภาการศึกษาแห่งชาติ) และหลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา (4 ปี) สาขาวิชาการประถมศึกษา พ.ศ. 2524 -(สภาการศึกษาแห่งชาติ) ซึ่งแต่ละหลักสูตรเหล่านี้ก็ได้จัดให้มีวิชาพลศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรทั้งสิ้น และวิชาพลศึกษานี้อาจจะเรียกชื่อแตกต่างกันไปเช่น บางหลักสูตรเรียกว่า วิชาพลศึกษา วิชาเอกพลศึกษา วิชาโทพลศึกษา วิธีสอนวิชาเอก (พลศึกษา) วิธีสอนวิชาโท (พลศึกษา) หลักการและวิธีสอนพลศึกษา กีฬา กรีฑา การจัดการแข่งขันกีฬา กีฬาเฉพาะอย่าง การบริหารพลศึกษาในโรงเรียน การพลศึกษาในชั้นประถมหรือหน่วยพลศึกษา บางหลักสูตรถือเป็นส่วนหนึ่งของวิชาพลานามัย ซึ่งอยู่ในกลุ่มวิชาพิเศษหรืออยู่ในกลุ่มวิชาสร้างเสริมลักษณะนิสัยของกลุ่มวิชาพื้นฐาน บางหลักสูตรก็ถือเป็นส่วนหนึ่งของวิชาการศึกษา ซึ่งอยู่ในกลุ่มวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาเลือกอื่นๆ หรือกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยอีกด้วย ความมุ่งหมายของวิชาพลศึกษาในหลักสูตรดังกล่าวแล้วทุกหลักสูตรมุ่งเพื่อให้ผู้เรียนมีร่างกายแข็งแรง มีสุขภาพดีและสามารถสอนวิชาพลศึกษาได้ ส่วนกิจกรรมพลศึกษาที่สอนในหลักสูตรเหล่านี้ มีกิจกรรมที่สำคัญคือ วิชาพลศึกษาเบื้องต้น วิธีสอนวิชาเอก (พลศึกษา) วิธีสอนวิชาโท (พลศึกษา) สรีรกายวิภาควิทยา สรีรวิทยาการออกกำลังกาย วิทยาศาสตร์การเคลื่อนไหว การทดสอบและการประเมินผลพลศึกษา การจัดการแข่งขันกีฬา หลักการและวิธีสอนพลศึกษา การบริหารพลศึกษาในโรงเรียน ความหมายและความสำคัญของพลศึกษาที่มีต่อชีวิตและสังคม หลักการออกกำลังกาย คุณธรรมการกีฬา การเคลื่อนไหวเบื้องต้น หลักการนันทนาการ การป้องกันและรักษาการบาดเจ็บทางกีฬา แบดมินตัน กระบี่กระบอง แขนงบอล ตะกร้อ กายบริหาร เทนนิส ตาบสองมือ ยูโด ซอฟท์บอล กิจกรรมเข้าจังหวะ กรีฑา เกม ยิมนาสติก ฟุตบอล บาสเกตบอล วอลเลย์บอล มวยไทย มวยสากล โมเดิร์น-แดนซ์ กอล์ฟ โบว์ลิง และไอกีโด

